

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001356

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-03-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: № НСВС/48/24 від 29.05.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рибальченко Олег Миколайович

2. Oleg M. Rybalchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Психологія

Дата захисту: 14-05-2024

Спеціальність за освітою: Практична психологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.002.124; ID 5093

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.21.51.03

Тема дисертації:

1. Особливості впливу загроз на психологічну безпеку особистості майбутнього фахівця технічного профілю
2. Peculiarities of the Threats Influence on the Psychological Safety of the Future Technical Specialist Personality

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячено вивченню особливостей впливу загроз на психологічну безпеку особистості майбутнього фахівця технічного профілю. У роботі здійснено аналіз сучасного стану дослідження проблеми психологічної безпеки особистості, яка розглядається як складна багаторівнева динамічна система, що відображає ступінь психічної захищеності людини, її здатність підтримувати оптимальний рівень функціонування, можливість усувати зовнішні та внутрішні загрози, які виникають, зберігати на достатньо стійкому дієздатному рівні виконання задач у звичайних та екстремальних умовах діяльності. Наголошено, що за своєю природою неабияка небезпека для особистості є загрозою, але, перебуваючи під загрозою, особистість наражається на небезпеку. Рівень психологічної загрози значно залежить від кількості і сили дії небезпечних факторів на свідомість людини. Що більше таких факторів, то

швидше небезпека переростає у психологічну загрозу, унаслідок чого виникає деструктивна поведінка особистості. Виділено чотири основні напрями дослідження психологічної безпеки. Перший напрямок – це психологія безпечної діяльності, що вивчає людину в обставинах різноманітних видів діяльності, в тому числі на об'єктах високого ризику та в екстремальних і надзвичайних ситуаціях. В центрі другого напрямку виступає психологічна безпека середовища, її інформаційні, соціальні, предметно-просторові та інші характеристики, які здатні впливати на свідомість особистість, на її поведінку порушуючи тим самим її безпеку. У третьому напрямі в якості феномену безпеки розглядається не середовище, а сама людина. Четвертий напрямок розглядає людину як суб'єкт безпеки, який може стати її організатором, і руйнівником як власної, так і суспільної безпеки. В роботі уявлення про безпеку розглядаються як ментально вибудовані образи, через які здійснюється суб'єктивна репрезентація та категоризація окремих параметрів або всього патерна ситуації (середовища, умов), як безпечних/небезпечних для конкретної людини чи соціальної групи. Підкреслено, що уявлення про безпеку – це суб'єктивний образ певних обставин, що є значущими для людини у зв'язку з необхідністю долати загрози зовнішнього та внутрішнього світу. З'ясовано, що до основних критеріїв психологічної безпеки особистості дослідники зараховують: цілісність людини, функціонування організму та психіки у відповідності до існуючих норм, адекватність відображення і ставлення до світу, адаптивність функціонування, захищеність свідомості від змін її стану проти волі людини. У результаті аналізу емпіричних даних зроблено висновок, що рівень загального інтегративного показника (індекс) психологічної безпеки особистості майбутнього фахівця технічного профілю, що відображає ступінь психічної захищеності, здатність підтримувати оптимальний рівень функціонування, можливість усувати зовнішні та внутрішні загрози, зберігати на достатньому рівні дієздатність та ефективність життєдіяльності є низьким. Емпірично виявлено, що починаючи з 2021 р. по 2023 р. відбувається значне зменшення кількості осіб із високим рівнем психологічної безпеки та зростання кількості досліджуваних, яким притаманний низький рівень психологічної захищеності – з 20 до 1,5 %.

2. The dissertation research is devoted to the study of the peculiarities of the threats impact on the psychological safety of the future technical specialist personality. The work analyses the current state of research into the problem of psychological safety of an individual, which is considered as a complex multi-level dynamic system reflecting the degree of mental security of a person, his/her ability to maintain an optimal level of functioning, the ability to eliminate emerging external and internal threats, and to maintain a sufficiently stable and efficient level of performing tasks in normal and extreme conditions of activity. It is emphasised that by its very nature, a significant danger to a personality is a threat, but being under threat, a person is exposed to danger. The level of psychological threat significantly depends on the number and strength of the impact of dangerous factors on a person's consciousness. The more such factors there are, the faster the danger turns into a psychological threat, resulting in destructive behaviour of the individual. Four main areas of psychological safety research are identified. The first direction is the psychology of safe activity, which studies a person in the circumstances of various types of activity, including at high-risk facilities and in extreme and emergency situations. The second direction focuses on the psychological safety of the environment, its informational, social, subject-spatial and other characteristics that can influence the consciousness of a person, his/her behaviour, thus violating his/her safety. In the third direction, it is not the environment that is considered as a security phenomenon, but the person himself. The fourth direction considers a person as a security subject who can become both an organizer and a destroyer of both his/her own and public security. In the work, safety perceptions are considered as mentally constructed images through which subjective representation and categorisation of certain parameters or the entire pattern of a situation (environment, conditions) as safe/unsafe for a particular person or social group is carried out. It is emphasized that the concept of security is a subjective image of certain circumstances that are significant for a person in connection with the need to overcome threats from the external and internal world. It has been found that the main criteria of psychological security of the individual include: human integrity, functioning of the body and psyche in accordance with existing norms, adequacy of reflection and attitude to the world, adaptability of functioning, protection of consciousness from changes in its state against the will of a person. As a result of the empirical data analysis, it was concluded that the level of the general integrative indicator (index) of the

psychological safety of the personality of the future technical specialist, which reflects the degree of mental security, the ability to maintain an optimal level of functioning, the ability to eliminate external and internal threats, and to maintain a sufficient level of efficiency and effectiveness vital activity is low. It has been empirically found that from 2021 to 2023, there is a significant decrease in the number of people with a high level of psychological security and an increase in the number of subjects with a low level of psychological security – from 20 to 1.5%.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Рибальченко О.М. Психологічні загрози – компонент безпеки особистості. Науковий журнал Габітус. Вип. 32, 2021. С. 104-109
- Рибальченко О.М. Порушення мотивації – психологічна загроза безпеці особистості. Науковий журнал Габітус. Вип. 38, 2022. С. 116-121.
- Рибальченко О.М. Деструкція сенсу – психологічна загроза безпеці особистості. Науковий журнал Габітус. Вип. 41, 2022. С. 166-172
- Ложкін Г.В., Рибальченко О.М. Емпіричне дослідження психологічної безпеки особистості. Науковий журнал Габітус. Вип. 54, 2023. С. 142-148.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0121U108243

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ложкін Георгій Володимирович
2. Neorhii V. Lozhkin

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6705-9344

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сердюк Людмила Захарівна

2. Ludmyla Z. Serduk

Кваліфікація: д. психол. н., доц., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8301-4034

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, буд. 2, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савелюк Наталія Михайлівна

2. Nataliia M. Saveliuk

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5246-9677

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кононець Марія Олександрівна
2. Mariia O. Kononets

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.10**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-9303-707X**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"**Код за ЄДРПОУ:** 02070921**Місцезнаходження:** проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Блохіна Ірина Олександрівна
2. Irina O. Blohina

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-6766-8879**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"**Код за ЄДРПОУ:** 02070921**Місцезнаходження:** проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Волянюк Наталія Юріївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Волянюк Наталія Юріївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Рибальченко Олег Миколайович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна